

LISTERIA PÅ REDSKAP OCH YTOR PROVTAGNINGSANVISNING

Prov tas emot endast enligt förhandsbokning. Akuta prov i mån av möjlighet

Vi rekommenderar årsbokning enligt plan

Egna lämpliga sterila svabbar kan användas alternativt fås från laboratoriet vardagar kl. 8-15.30

Förberedelser

- **Boka tid för inlämning av prov. Proven ska undersökas så snart som möjligt efter provtagningen OBS! Maxtid 2 h vid förvaring i rumstemperatur och 8 h vid kylförvaring för qPCR-analys (snabbmetoden). För den traditionella metoden max 36 h innan analysstart**
- Kontrollera att det vid behov finns frysta kylklampar för transporten

Provtagningen

- Tvätta händerna före provtagning
- **Välj provtagningsplatserna väl.** Några exempel på lämpliga provtagningsytor är golvvannar, knivar, skivningsmaskiner, rullband, arbetsbord, golv, förkläden, gummipackningar, vagnar, slangar etc. Listeria kan finnas på till synes rena ytor men återfinns oftast på våta och nedsmutsade ytor
- **Ta som regel proven under arbetets gång efter minst två timmars produktion eller vid slutet av dagen, alltså före rengöring och desinfektion.** (Om provet ändå tas efter desinficering bör svabben/provstickan först fuktas med en neutraliserande spädningssväska, för klorliknande lösningar används natriumthiosulfat, annars varierande)
- **Använd sterila svabbar, gasväv i plastpåse eller provtagningsstickor** i separata rör
- **Den totala ytan som provtas ska vara så stor som möjligt,** gärna 0.1 m² - 0.3 m² när ytan är t. ex en arbetsbänk eller en hylla. Använd då svabbar och gnid provytan väl. Håll helst i svabben med en steril handske. Gnugga hela provtagningsytan väl med en zickzack-rörelse och vänd på svampen
- **Använd provtagningssticka när provplatsen är trång och svåråtkomlig.** Stickor används torra på våta platser och fuktade på torra platser. Gnugga så väl som möjligt utan att stickan släpper ifrån sig material. Sätt tillbaka provstickan i dess hölje
- Förslut provmaterialet så att det hålls fuktigt fram till analysen
- Torka efter provtagningen provytan ren med en spritlösning
- Om prov ska tas från en mycket våt plats rekommenderas att överflödigt vatten först avlägsnas försiktigt med ett rent absorberande papper
- **Märk provmaterialet** med företagets namn och provtagningsplats med beständig penna
- **Kyl provet**

Fyll noggrant i följesedeln

- Notera provtagningsdag och klockslag
- Tänk på att namnge/beskriva provtagningsplatsen väl så väl att du i efterhand av provrapporten får tillräcklig information om vad som undersökts.
- Kom ihåg att **ange FO-nummer/ Personsignum**
- Lämna in provet enligt överenskommelse eller **senast kl. 12** på analysdagen

Transport

Håll temperaturen mellan 1 och 8°C vid transporten

Källa: European Union Reference Laboratory for Listeria monocytogenes